

Nuorten ja aikuisten oppimisvaikeuksien tukeminen /jaettava materiaali

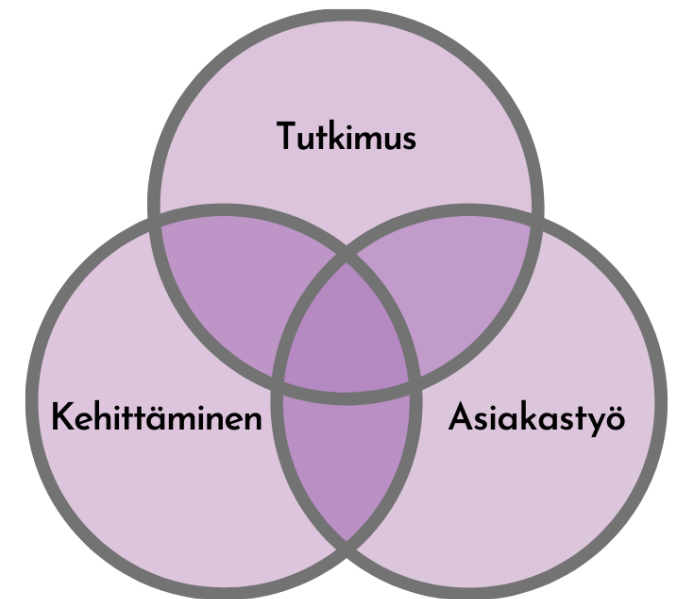
Minna Parkkila, psykologitutkija
Oppimisen tuen keskus, Kuntoutussäätiö

10.5.2023 Pohjoisen osaamisen ja ohjauksen iltapäivä

Oppimisen tuen keskus

- [Oppimisen tuen keskus](#) on osa Kuntoutussäätiötä
- Tuotamme tietoa ja menetelmiä sekä tarjoamme tukea oppimisen ja tiedonkäsittelyn vaikeuksiin sekä niihin liittyviin mielen terveyden ongelmiin **nuorille ja aikuisille**
- Pääasiallisesti yleishyödyllisiä kehittämis- ja tutkimushankkeita. Pienimuotoisesti myös maksullista toimintaa (esim. koulutuksia ja neuropsykologisia tutkimuksia)

Miksi oppimisen vaikeuksia on tärkeä tunnistaa ja tukea?

- **Oppimisen vaikeudet vaikuttavat kouluttautumiseen ja työllistymiseen**
 - Koulu- ja oppimisvaikeuksia kokevien koulupolut voivat jäädä lyhemmiksi, koulutus viivästyä ja työllistyminen olla haastavampaa (Aro ym. 2019, Hakkarainen 2016, Lavikainen ym. 2006)
- **Kouluaikoina kaikki eivät saa tarvitsemaansa tukea** (Korkeamäki ym. 2017, Korkeamäki 2023)
- **Vaikeudet voivat jäädä tunnistamatta aikuisiälle saakka**
 - NUTTU-nuoret tuella työelämään hankkeessa (2014-2017) 60 %:lla tutkituista oppimisvaikeus tunnistettiin ensimmäisen kerran (kapeista laaja-alaisiin).
- **Vaikeuksien kompensointi opinnoissa ja töissä voi olla aikaa ja voimia vievää**
- **Mielenterveyden haasteet yleisempiä oppimisvaikeuksien yhteydessä** (Wilson ym. 2009, Aro ym. 2019)
- **Oppimisvaikeuksia kokevat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan heillä on taustallaan erilaisia kokemuksia, resursseja ja toimintamahdollisuuksia** (Korkeamäki, 2023)

Tiedonkäsittelyn haasteet kuormittavat erityisesti yhteiskunnassa, jossa vaatimukset ovat korkeat nopealle tiedon omaksumiselle ja uuden oppimiselle.

Kouluttautumisen merkitys työmahdollisuuksien lisäämisessä sekä työssä pärjäämisessä!

Oppimisen vaikeuksien taustalla voi olla erilaisia syitä

Esim.

- Motivaatio
- Kuormittava elämäntilanne
- Kielitaito tai puutteelliset pohjataidot
- **Mielenterveyden häiriöt** tai sairaudet
- **Kehitykselliset oppimisvaikeudet ja neuropsykiatriset vaikeudet**
- Kehitykselliset viivästymät, neurologiset sairaudet tai aivovammat

Kehitykselliset oppimisvaikeudet

Lukivaikeus

Matematiikan oppimisvaikeus

Laajemmat kielelliset häiriöt

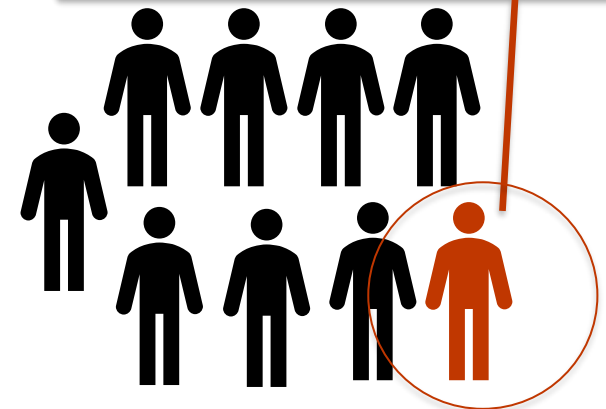
Hahmottamisvaikeudet

Laaja-alaiset
oppimisvaikeudet

Lisäksi tarkkaavuushäiriö (ADHD/ADD) vaikeuttaa usein oppimista

Usein ongelmia on päällekkäin
erilaisina yhdistelminä

Oppimisvaikeuksia esiintyy
10-15 % suomalaisista.

Ammattilaisen kanssa täytettävä seulontamenetelmä: Kysely oppimisen ja mielenterveyden ongelmista (KOMO)

- Seula toimii alkukartoituksena oppimisen vaikeuksien tunnistamisessa
 - Lukeminen, tarkkaavuus ja toiminnanohjaus, matikka, hahmottaminen ja mielenterveys
- Vapaasti ladattavissa netistä, löytyy myös ohje kyselystä **keskusteluun ja tulkintaan** ammattilaiselle
- Saatavilla:
 - Sähköisenä (E-KOMO) (suomeksi)
 - pelkkä oppimisvaikeus-versio
 - Kieliversiot: ruotsi, englanti, venäjä, arabia ja dari

- Kaikki versiot löytyvät:
<https://kuntoutussaatio.fi/oppimisentuki/menetelmat/komo/>

Kysely oppimisen ja mielenterveyden ongelmista

Nimi: _____

Ikä: _____ Pvm: _____

Sukupuoli: ☐ mies ☐ nainen ☐ muu

Äidinkieli: ☐ suomi ☐ ruotsi ☐ muu, mikä? _____

Tämä seulontamenetelmä on tarkoitettu oppimisvaikeuksien ja mielenterveysongelmien tunnistamiseen ja puheeksi oton tueksi. Kysely voi helpottaa ongelmien tuomista keskusteluun ja nostaa esiin jatkoselvitystarpeita.

Seuraavat kysymykset kartoittavat erilaisia oppimisen vaikeuksia. Jos koet, että sinulla on **yleensä vaikeutta** seuraavissa asioissa (nyt tai ollut aiemmin) ympyröi kohta kyllä (1). Jos vaikeutta ei ole, ympyröi kohta ei (0).

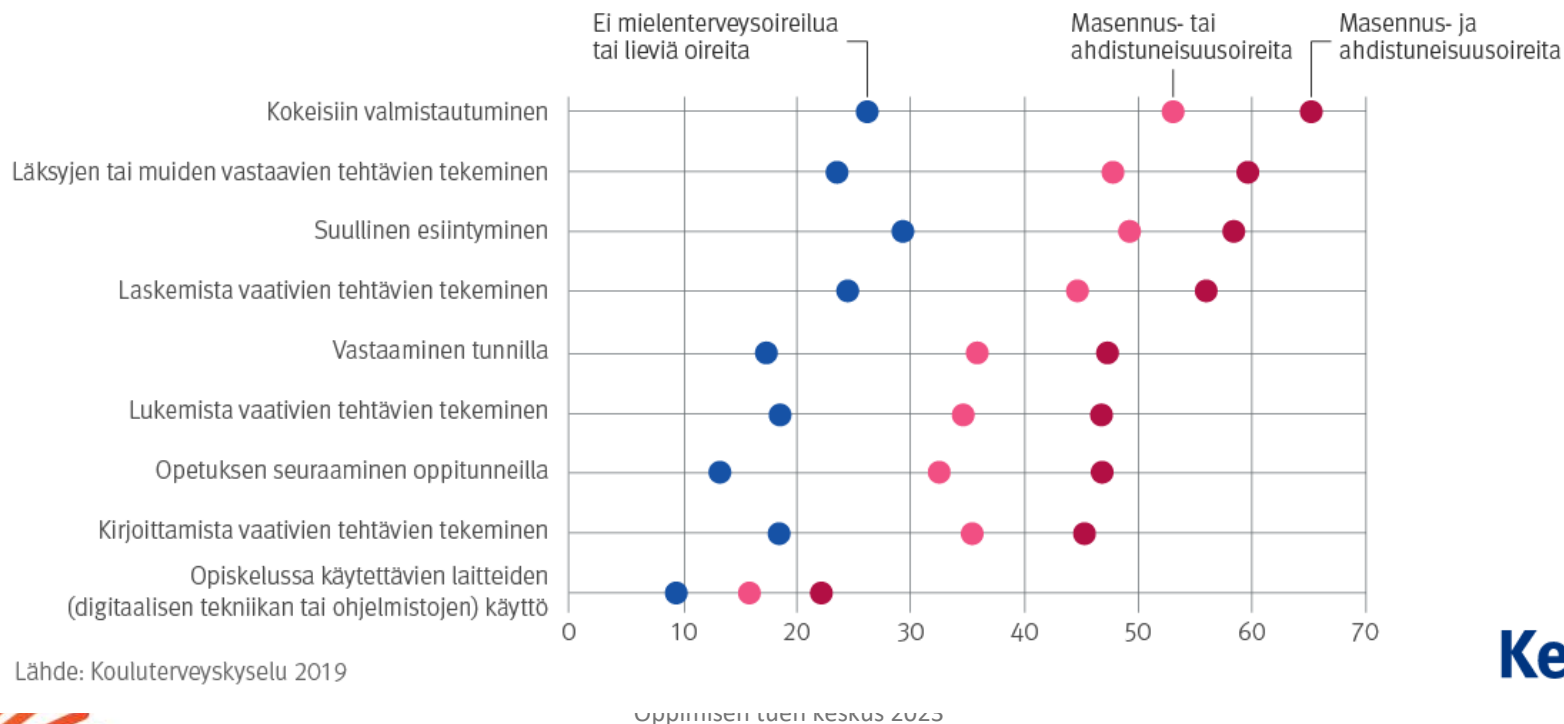
Minulla on vaikeutta:	kyllä	ei
1. lukea nopeasti	1	0
2. kirjoittaa ilman oikeinkirjoitusvirheitä	1	0
3. ymmärtää lukemaani tekstiä tai löytää tekstistä tärkeät asiat	1	0
4. oppia vieraita kieliä	1	0
5. ymmärtää kuulemaani, esim. pitkiä ohjeita	1	0
6. selittää ja kertoa asioista sujuvasti	1	0
7. muistaa lukemani tekstin sisältöä	1	0
8. muistaa, mitä toinen on juuri sanonut	1	0
9. suunnitella ennakoon ja toimia suunnitelman mukaan	1	0
10. aloittaa tehtävien tekoa	1	0
11. pitää ajatukseni kasassa (esim. valvun helposti omiin ajatuksiini)	1	0
12. istua paikallani (esim. liikehdin, rummuttelen, näprään jotain)	1	0
13. keskittyä pakollisiin tehtäviin, jotka eivät ole kiinnostavia	1	0
14. hillitän harkitsemattomia kommentteja tai tekoja (impulsiivisuus)	1	0
15. suoriutua matematiikan tehtävistä	1	0

2017 Jatkuu seuraavalla sivulla

Mielenterveys & oppiminen opiskelijoilla

Mielenterveyden kanssa kamppailevilla toisen asteen opiskelijoilla on enemmän opiskeluvaikeuksia

Melko tai erittäin paljon vaikeuksia seuraavissa opiskeluun liittyvissä asioissa mielenterveyden tilanteen mukaan, % vastaajista

Korkeamäki, Parkkila & Poutiainen:
[Toisen ja korkea-asteen opiskelijoiden mielenterveysongelmien yhteys koettuun opintosuoriutumiseen, sosiaaliseen hyvinvointiin sekä tuen hakemiseen ja saamiseen](#)

Materiaalia työelämään

- [Työ sujuvaksi-materiaali](#)
- [Infograafi](#): Oppimisvaikeuksien tukeminen työelämässä
- [Opas](#): Onnistuneesti työelämään: oppimisvaikeuksiin ja perehdytykseen vinkkejä nuorille
- [Ohjaten Uralle-kysely](#): Urasuunnitelmista keskustelu ja työllistymisen tukemisen suunnittelu opiskelijoilla/nuorilla, joilla on tuentarvetta opinnoissa tai työelämään siirtymisessä

Ohjaten uralle!

NIMI: _____ PVIR: _____

Nämä kysymykset on tarkoitettu keskustelun tueksi urasuunnittelussa. Alla on väittämiä, jotka liittyvät täsmälliseen tilanteeseen, työntekoon ja tulevaisuuden suunnitteluun. Kysymysten tarkoitus on helpottaa keskustelua omista ajatuksista ja tunteista ja antaa näiden pohjalta vinkkejä. Vastauksista ei anneta arvosanoja, vaan niistä keskustellaan yhdessä ohjaajan kanssa. Vastauksia ei anneta, jos niistä ei ole tarvetta.

Arvio oletko samaa mieltä, eri mieltä vai siltä välillä

AKTI	Samaa mieltä	Eri mieltä
Asumiseeni liittyvät asiat ovat kunnossa (esim. pysyvä asunto)	☐	☐
Päädyttyäni on arksen säännöllinen (esim. herään ja menen nukkumaan ajoissa)	☐	☐
Huolehdin itsenäisesti omaan arkeen liittyvistä asioista	☐	☐
Minulla on riittävästi rahaa, että pärjään arjessa	☐	☐
Terveystieteni liittyvät asiat eivät haittaa minua (esim. päihteen käyttö, uni)	☐	☐
Minulla on joku lähinen ihminen, jolta saan tarvittaessa apua tai tukea	☐	☐
Olen tyytyväinen omaan mielialani	☐	☐

TYÖ	Samaa mieltä	Eri mieltä
Jaksan tehdä töitä kokopäiväisesti (noin 8 tuntia päivässä, 5 päivää viikossa)	☐	☐
Olen itsenäisesti halunnut tulla omaan työpaikkaani	☐	☐
Pystyn itsenäisesti hoitamaan vierasasuntoa (esim. TE-toimisto, ELA)	☐	☐
Pystyn läikkämään itsenäisesti uuteen paikkaan (esim. bussilla tai autolla)	☐	☐
Olen aiemmin keskeyttänyt työpäivä tapahtuvan oppimisen jaksoksi	☐	☐
Minulla on sairaus, vamma tai allergia, joka voi vaikuttaa työntekooni	☐	☐
Käytän työympäristössä apuvälineitä (esim. kuulokkeet, suurenruusui tai -lase)	☐	☐
Tarvitsen työtehtävien lisäksi tai lisäpalveluita (esim. esteettömyys)	☐	☐
Minulla on taputus uupua tai väsyä voimakkaasti opinnoissa tai työssä	☐	☐

OPPIMISVAIKEUKSIEN tukeminen työelämässä

Selkeät ohjeet työtehtävistä

- Anna ohjeet kirjallisesti ja suullisesti.
- Tueta myös koulun ja koulun ulkopuolella.
- Ohjeet eivät ole pelkkiä ohjeita, vaan ne ovat käytännön ohjeita.
- Tueta tarvittaessa ohjeiden toteuttamista.
- Tueta tarvittaessa ohjeiden toteuttamista.

Tue työntekijän hyvinvointia

- Tueta työntekijän hyvinvointia.
- Tueta työntekijän hyvinvointia.
- Tueta työntekijän hyvinvointia.

Tarvittaessa häiriötön tila

- Keskitykset voivat häiritä suoritusta.
- Keskitykset voivat häiritä suoritusta.
- Keskitykset voivat häiritä suoritusta.

Riittävästi aikaa ja tukea

- Tarvitaan riittävästi aikaa ja tukea.
- Tarvitaan riittävästi aikaa ja tukea.
- Tarvitaan riittävästi aikaa ja tukea.

Työtehtävien järjestely oppimisvaikeudet huomioiden

- Työtehtävien järjestely oppimisvaikeudet huomioiden.
- Työtehtävien järjestely oppimisvaikeudet huomioiden.
- Työtehtävien järjestely oppimisvaikeudet huomioiden.

Oppimisen apuvälineet

- Oppimisen apuvälineet.
- Oppimisen apuvälineet.
- Oppimisen apuvälineet.

Kysy työntekijältä, mitä hän tarvitsee

- Kysy työntekijältä, mitä hän tarvitsee.
- Kysy työntekijältä, mitä hän tarvitsee.
- Kysy työntekijältä, mitä hän tarvitsee.

Työnantajan valloitteet

- Työnantajan valloitteet.
- Työnantajan valloitteet.
- Työnantajan valloitteet.

Miten tukea asiakasta, jolla on oppimisessa vaikeutta?

- ✓ Selkeät ohjeet suullisesti, kirjallisesti ja tarvittaessa kuvilla tai videoilla
- ✓ Riittävästi aikaa opetteluun ja asioiden toistaminen
- ✓ Yhteen asiaan keskittyminen kerralla
- ✓ Häiriötekijöiden vähentäminen
- ✓ Tauot ja tehtävien purkaminen pienempiin osiin
- ✓ Mallin näyttäminen ja havainnollistaminen sekä tekemällä opettelu
- ✓ Sovellukset ja apuvälineet: tekstin kuuntelu, sanelu, oikoluku, äänikirjat, laskimet ja keskittymisen tuet
- ✓ Muistin tuet (laput, luettelot, tarkastuslistat ja muistutukset)
- ✓ Vaikeiden käsitteiden avaaminen ja selkokieli
- ✓ Ajanhallinnan tuet (hälytykset ja kalenterit)
- ✓ Avoin ilmapiiri ja mahdollisuus kysyä apua
- ✓ Onnistumisen kokemukset

Samat keinot helpottavat yleensä suurinta osaa meistä, mutta erityisesti niitä, joilla on oppimisessa haastetta

Oppimisen tuen keskuksen tukiryhmät ja etävalmennus

Oppimisen tuen keskuksen psykologit ja neuropsykologit tarjoavat ryhmämuotoista ja yksilöllistä tukea etänä nuorille ja aikuisille, jotka kokevat oppimisessa vaikeuksia

- **Tukiryhmiä 4 vuodessa, joista vähintään 2 etänä**

- 10-12 tapaamista + 2 yksilötapaamista
- Jatkuva ilmoittautuminen
- Keskustelut, vertaistuki, harjoitukset & psykoedukaatio

- **Etävalmennus**

- 2-5 tapaamista (45 min)
- Jonotilanteen mukaan – suosittu palvelu

- **Maksutonta, ei tarvita diagnoosia**

<https://kuntoutussaatio.fi/oppimisentuki/tukea/>

Kenelle?

OPPI-ryhmä on tarkoitettu aikuisille, joilla on oppimisen vaikeuksista johtuvia haasteita opinnoissa tai työelämässä. Ryhmän aikana ei tarvitse olla opiskelu- tai työpaikkaa.

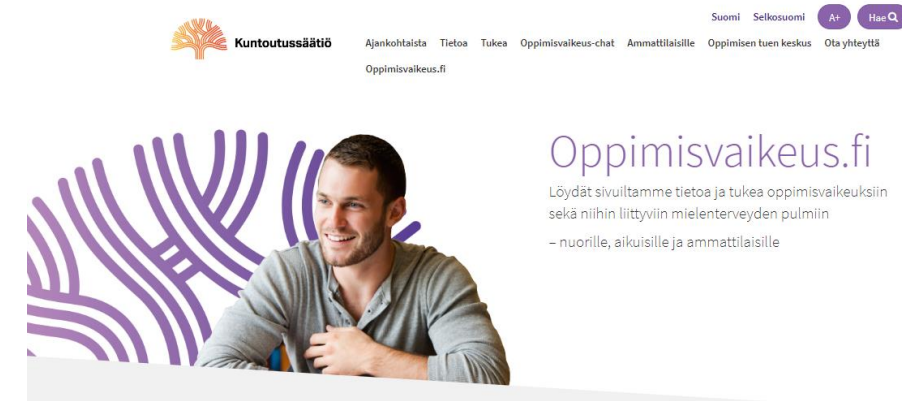
Vaikeudet voivat liittyä esimerkiksi:

- lukivaikeuteen tai muihin lukemisen haasteisiin
- tarkkaavuushäiriöön (ADHD) tai keskittymisvaikeuksiin
- matematiikan tai hahmottamisen vaikeuksiin
- muihin oppimisen tai opiskelun haasteisiin (esim. suunnittelu, ajanhallinta)

Chat-päivystys, Oppimisvaikeus.fi ja Oppimisvaikeus-Youtube

- **Chat-päivystys**
 - Psykologi päivystää joka keskiviikko 14.30-16.00
 - Ikkuna aukeaa oppimisvaikeus.fi-etusivulla ([tietoa](#))
 - Vaikeuksia kokevat ja ammattilaiset
- **Oppimisvaikeus.fi-sivu**
 - Tietoa oppimisvaikeuksista vaikeuksia kokeville ja ammattilaisille
- **Oppimisvaikeus.fi Youtube**

Lukivaikeuden huomioiminen opinnoissa ja työelämässä |...

648 katselukertaa • 2 vuotta sitten

Tekstitykset

Syventävä lukuohjelma lukemisen ja kirjoittamisen...

1 t. katselukertaa • 2 vuotta sitten

Tekstitykset

Neuropsykologin verkko- ja puhelinneuvonta

- **Puhelinneuvonta**

- Avoinna joka maanantai klo 15.00 – 15.45 [tietoa](#)
- Vaikeuksia kokevat ja heidän läheiset

- **Verkkoneuvonnassa** voi esittää kysymyksiä ja lukea julkaistuja vastauksia [täällä](#)

Kysy asiantuntijalta

Kysy oppimisvaikeuksista

Mistä tukea lukioikäisen sanojen löytämisen ongelmaan?

Mistä apua aikuisen vaikeaan lukihäiriöön?

Miten tukea ekaluokkalaisten sanojen muodostamista?

Mistä apua yläasteisen lukivaikeuteen, jos sitä ei saa koululta?

Miten lukivaikeus tulisi ottaa huomioon yläasteen äidinkielen arvioinnissa?

Voiko pääsykokeeseen saada helpotusta oppimisvaikeuksien perusteella?

Kuka ajaa lukihäiriöisen opiskelijan oikeuksia yliopistossa?

Tyssääkö valmistuminen kielten opintoihin?

Voiko vieraita kieliä treenata itsenäisesti netin

Oppimisen tuen keskuksen sivut

<https://kuntoutussaatio.fi/oppimisentuki/>

- Menetelmiä, infograafeja, oppaita
- Koulutukset, palvelut
- Oppimisvaikeus.fi -uutiskirje

Spiral Oppimisen tuen keskus

TARKKAAVUUDEN TUKEMINEN
VINKEJÄ Keskittymisen tukien

MISTÄ TUKEA OPPIMISVAIKEUKSIIN?

TARKKAAVUUDEN OSA-ALUEET

Lukuvaikeuden tunnistuslista (ent. oppimisvaikeuksien tunnistuslista)

Ohessa on 22 kysymystä, jotka liittyvät lukuvaikeuteen tai yleisemmin oppimisvaikeuksiin. Kysymyslista on suoraan-antava ja sen tarkoituksena on helpottaa oppimisvaikeuden tunnistamista.

Merkitse rasti jokaiseen kysymykseen, johon vastaat kyllä.

- ☐ 1. Oletko lukemasi kirjasta?
- ☐ 2. Oletko vieraiden sanoin lukemisen sinulle hankalaa?
- ☐ 3. Oletko sinun vaikea muistaa lukemasi tekstin sisältöä?
- ☐ 4. Vältätkö lukemista?
- ☐ 5. Oletko vieraiden kehojen oppiminen ollut sinulle hankalaa?
- ☐ 6. Oletko sinulla ohjeistettavuusvaikeus?
- ☐ 7. Oletko jättänyt lukemisen ilman epäselvää sinusta vaikeaa?
- ☐ 8. Oletko sinun hankala seurata esimerkiksi sinusta ryhmässä?
- ☐ 9. Oletko sinun vaikea lukea pitkiä sanoja?
- ☐ 10. Oletko sinusta vaikea ottaa vastaan puhelimitse ja välittää niitä eteenpäin?
- ☐ 11. Jos teet jotain ja sinut keskeytetään, unohdatko mitä oit tekemässä?
- ☐ 12. Sekoitatko usein päivämääriä ja kelloa? Jos kello on sinulle vaikea, oletko usein väärin aikaa oppimisesta?
- ☐ 13. Oletko sinusta vaikea muistaa suoraan kukaan joku?
- ☐ 14. Oletko sinusta vaikea muistaa kukaan sinulle tunnettu?
- ☐ 15. Menetkö puhelimenumerot helposti väärin kun valitset niitä?
- ☐ 16. Sattuuko sinulle usein huolimattomuusvirheitä?
- ☐ 17. Oletko lomakkeiden täyttö sinusta hankalaa?
- ☐ 18. Oletko sinun vaikea muistaa ihmisten nimet, vaikka yrität painaa niitä mieleen?
- ☐ 19. Oletko kertausten oppiminen koulussa vaikeaa?
- ☐ 20. Sekoitatko usein oikean ja vasemman?
- ☐ 21. Oletko asioiden kirjoittaminen sinulle hankalaa?
- ☐ 22. Oletko kertausten muistaminen tai muistaminen perille löytäminen sinulle vaikeaa?

Oppimisen tuen keskus | Oppimisvaikeus.fi

- Tietoa, tukea, neuvontaa ja tapahtumia ([linkki](#))
- [Oppimisen apuvälinekeskus](#):
 - Tietoa oppimisen apuvälineistä, materiaalia ja videoita
- Alueelliset jäsenyhdistykset ja tietoa esim. alueen lukitestaajista (Pohjoisessa POMO ry)
- Myös esim. Helsingin erilaiset oppijat järjestävät etätoimintaa

Pohjoisen moninaiset oppijat ry eli POMO ry on Pohjois-Suomessa toimiva oppimisvaikeuksisten henkilöiden paikallinen etujärjestö. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja kehittää oppimisvaikeuksia kokevien ihmisten yhteistoimintaa ja hyvinvointia sekä puolustaa heidän etujaan ja oikeuksiaan yhteiskunnassa.

Hahku – hahmotusvaikeuksien tietopalvelu

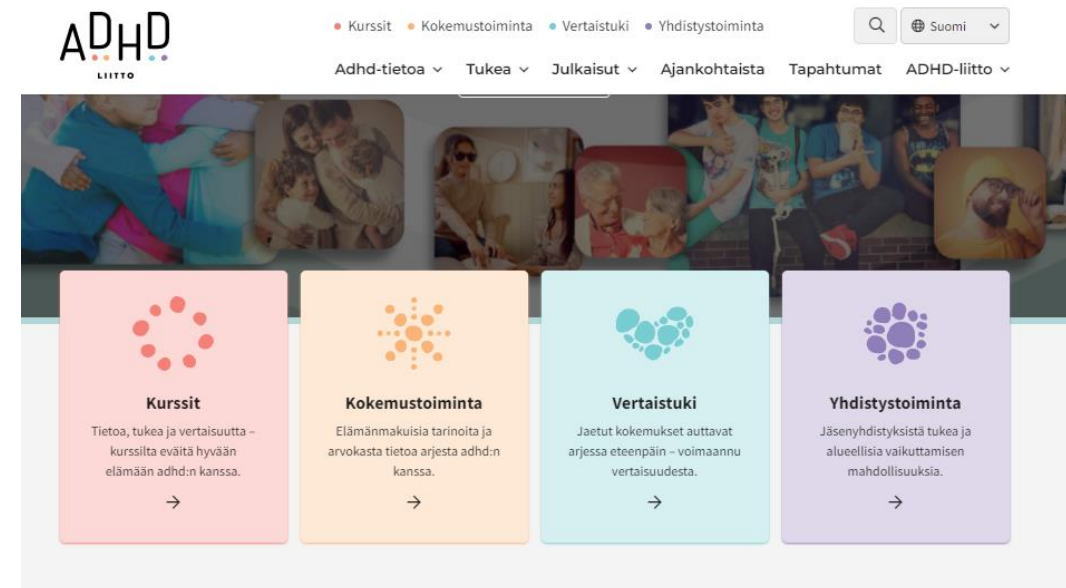

- Niilo Mäki-instituutin [Hahku-hanke](#) hahmotusvaikeuksien tukemiseen Monipuolisesti tietoa hahmottamisvaikeuksista ja tukikeinoista
- Harjoitusympäristö (maksuton, vaatii tunnusten luomisen): hahmola.fi
- Nuorten hahmola (15-19v)-etäryhmät
- **Vertaistapaamiset** kokijoille: <https://www.hahku.fi/vertaistapaamiset/>
- Webinaarisarja: <https://www.hahku.fi/webinaarit/>
- Facebookissa: Hahku

 MARI HYTÖNEN Kokemusasiantuntija Millaista on ollut elää hahmotushäiriön kanssa ammattivalinta, arjen haasteet, ilmeneminen, kokemustieto, koulu, liikkuminen, suunnistaminen, tilan hahmottaminen > Katso Video!	 ANNIINA ALA-SOINI Kokemusasiantuntija Millaista on ollut elää hahmotushäiriön kanssa 2 alkuisuus, alakoulu, arjen haasteet, ilmeneminen, kokemustieto, kompensoinen, koulu, lapsuus, liikkuminen, suunnistaminen, työelämä, yläkoulu > Katso Video!	 AKU-PEKKA PYSTYNEN Kokemusasiantuntija Hahmottamisen haasteet ja selviytymiskeinot aikuisena alkuisuus, arjen haasteet, ilmeneminen, kokemustieto, liikkuminen, sosiaaliset suhteet, suunnistaminen, tilan hahmottaminen > Katso Video!
---	---	---

ADHD-liitto, Autismiliitto ja Autismiyhdistys

- [ADHD-liitto](#)
- [Autismiliitto](#) ja [Autismiyhdistys](#)
 - Vertaistukea, oppaita, neuvontaa ja tietoa, tapahtumia
- Muista myös Mielenterveystalon ADHD:n nettiterapia
 - [ADHD:n nettiterapia](#) (lääkärin lähete)

ADHD:n nettiterapia

Puhelinsovelluksen avulla toteutettava terapia sinulle, joka haluat oppia ymmärtämään paremmin ADHD-piirteitäsi ja vähentää ADHD:sta johtuvia arjen vaikeuksiasi.

Lähteet

- Aro, T., Eklund, K., Eloranta, A. K., Närhi, V., Korhonen, E. & Ahonen, T. (2019). Associations between childhood learning disabilities and adult-age mental health problems, lack of education, and unemployment. *Journal of Learning disabilities*, 52(1), 71–83.
- Hakkarainen, A. (2016). *Matematiikan ja lukemisen vaikeuksien yhteys toisen asteen koulutuspolkuun ja jatko-opintoihin tai työelämään sijoittumiseen* (Doctoral dissertation, Itä-Suomen yliopisto).
- Korkeamäki, J., Haarni, I. & Seppälä U. (2017). Oppimisvaikeuksien ja tarkkaavuuden vaikeuksien sosiaalinen rakentuminen ja toimijuus. Teoksessa S. Karvonen, L. Kestilä & T. Mäki-Opas (toim.). *Terveys sosiologian linjoja*. Helsinki: Gaudeamus, 205–226
- Korkeamäki, J. & Vuorento, M. (2021). Ilmoitettujen terveys- ja toimintarajoitteiden vaikutus korkeakouluopiskeluun. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2021:16 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163007>
- Korkeamäki, J. (2023). Piilotetut vaikeudet: Oppimisvaikeuksien diagnosointi, toimijuus ja toimintavalmiudet aikuisen elämänsä elämissä.
- Lavikainen, H., Koskinen, S., Aro, H., Kestilä, L., Lyytinen, H., Martelin, T., Pensola, T., Rahkonen, O., Aromaa, A. (2006). Kouluvaikeuksien yleisyys ja yhteydet aikuisiän elämäntilanteeseen ja koettuun terveyteen. *Yhteiskuntapolitiikka* 71(4), 402–410
- Puumalainen, J., Laisola-Nuotio, A., Ala-Kauhaluoma, M. (2014). *Oppimisvaikeudet työpaikoilla. Raportti kartoituksesta ja sen tuloksista*. Nordplus Aikuiskoulutushanke. Helsinki: Työväen Sivistysliitto.
- Reinikainen, R. (2018). Tietopaketti opintojen keskeyttämisestä. Voimaa opiskeluun -hanke. Saatavilla 15.10.2019 <https://voimaaopiskeluun.diak.fi/tietopaketit>
- Uusitalo-Arola, L., Salmi, L., & Kanninen, K. (2020). Lyhytterapiat opiskeluvalmennuksessa. Kognitiivis-analyttisen ja ratkaisukeskeisen terapian soveltaminen.
- Wilson, A., Deri Armstrong, C., Furrie, A. & Walcot, E. (2009). The mental health of Canadians with self-reported learning disabilities. *Journal of Learning Disabilities* 42 (1), 24–40.

minna.parkkila@kuntoutussaatio.fi

Kuntoutussaatio